

Nuorten pahoinvointi - toimenpide-ehdotukset

KASOPLTK 06.06.2024 § 85
555/12.05.01/2022

Kasvatus- ja opetuslautakunta pyrkii osaltaan seuraavilla toimenpiteillä edistämään nuorisovaltuuston toimenpide-ehdotuksessa esille nostettuja tärkeitä asioita omalla palvelualueellaan. Hyvinvointilautakunta on omassa kokouksessaan 29.5.2024 päättänyt omista toimenpiteistään.

Toimenpide-ehdotuksen tavoitteena on löytää konkreettisia toimia, joilla voidaan vaikuttaa nuorten kokeman pahoinvoinnin vähenemiseen. Toimenpide-ehdotukset on jaettu seuraaviin aihealueisiin:

1. Henkinen ja fyysinen väkivalta
2. Nettiriippuvuus ja sosiaalinen media
3. Turvaton kouluympäristö ja koulukiusaaminen
4. Mielekäs ja hyvinvointia tukeva vapaa-aika
5. Yhteinen vastuu

Palvelualueelle kirjatut toimenpiteet keskittyvät koulupäivään. Näiden toimenpiteiden organisointi on koulun vastuulla.

Kouluvuoden aikana toteuttavia toimenpiteitä:

- ryhmäytymispäivien (2-3) toteuttaminen kohdennetusti vuosiluokalle ja tarvittaessa opetusryhmälle
- liikunnallisten hetkien toteuttamisen koulupäivän aikana kouluvuoden aikana

Kouluun kiinnittyminen ja osallisuuden lisääminen

- oppilaan ja opiskelijan kokemusta kuulua kouluyhteisöön tulee vahvistaa.
- tavoitteena on, että yli puolet oppilaista kokee olevansa osa kouluyhteisöä
- koulujen tulee kirjata, miten missä mennään -kohtaamisia ja keskusteluja lisätään (mm. oppituntien alussa, luokanvalvojan tuntien sisältö) niin, että se on luonnollinen osa koulupäivää
- oppilaskuntien hyödyntäminen koulun toiminnan suunnittelussa ja koulujen vuosikellon laadinnassa

Puhelimien käyttäminen koulupäivän aikana

- alakouluissa ei yhteisen sopimisen jälkeen käytetä älypuhelimia koulupäivän aikana
- yläkoulun henkilöstöllä on tahtotila siihen, ettei älypuhelimia käytetä koulupäivän aikana. Tältä osin valmistelutyö on kesken.

Keskeisen kyselyiden koonti ja niistä tehtävät toimenpide-ehdotukset

- keskeisten kyselyiden tulosten käsittelyyn (THL kouluterveyskysely ja seudullinen kysely, ennaltaehkäisevä päihdetyö) on hyvä laatia aikataulu ja rakenne jo kouluvuoden alussa. Vastuuhenkilönä on

kyselyn organisoiva toimija, THL; hyvinvointikoordinaattori, seudullinen kysely; apulaisrehtori, Ennaltaehkäisevä päihdetyö; hyvinvointikoordinaattori

- lähtökohtaisesti tuloksia tulee käsitellä myös opetusryhmien / oppilaskuntien kesken, jotta kyselyn tuloksista saadaan täsmällisempää tietoa

Kiusaamiseen ja epäasialliseen käytökseen puuttuminen

- epäasialliseen käytökseen ja kiusaamiseen puuttuminen vaatii moniammatillista yhteistyötä. Moniammatillisessa yhteistyössä koulun tulee hyödyntää hyvinvointikoordinaattoria, opiskeluhoiltoa ja nuorisotoimea.
- jokaiseen kouluun on hyvä nimetä, oppilaiden ja opiskelijoiden toiveista, työntekijä kenelle voi ilmoittaa kiusaamisesta tai huolista.
- Wilmaan luodaan tukilomake, josta paremmin ilmenee, miten kiusaamiseen on puututtu ja miten sitä seurataan

Toimintakulttuurin muutos vaatii onnistuakseen pitkäjänteistä yhteistä eri palvelualueiden välistä suunnitelmallisuutta.

Tämän lisäksi lautakunta kokee lasten ja nuorten äänen kuulemisen tärkeänä osana valmistelutyötä.

Nuorisovaltuuston kokousten lautakunta-esittely -pykälä

- sivistysjohtaja ja koulujen rehtorit ovat valmiina tulemaan nuorisovaltuuston kokouksiin
- monet palvelualueen asioista vaativat eri palvelualueiden välistä yhteistyötä, joten ehdotuksena on, että nuorisovaltuusto harkitsee myös samanaikaista toteuttavaa keskustelua eri lautakuntien välillä
- kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää nuorisovaltuustolta ja lapsiparlamentilta lausuntoa vuosittain keskeisissä päätöksiin tulevissa asioissa.

Valmistelija	Sivistysjohtaja Haapanen Petri 044 778 0430, petri.haapanen(a)asikkala.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja Haapanen Petri
Päätösehdotus	Lautakunta päättää, että a) kouluvuoden aikana toteuttavia toimenpiteitä: - ryhmäytymispäivien (2-3) toteuttaminen kohdennetusti vuosiluokalle ja tarvittaessa opetusryhmälle - liikunnallisten hetkien toteuttamisen koulupäivän aikana kouluvuoden aikana b) Kouluun kiinnittyminen ja osallisuuden lisääminen - oppilaan ja opiskelijan kokemusta kuulua kouluyhteisöön tulee vahvistaa. - tavoitteena on, että yli puolet oppilaista kokee olevansa osa kouluyhteisöä

-koulujen tulee kirjata, miten missä mennään -kohtaamisia ja keskusteluja lisätään (mm. oppituntien alussa, luokanvalvojan tuntien sisältö) niin, että se on luonnollinen osa koulupäivää
- oppilaskuntien hyödyntäminen koulun toiminnan suunnittelussa ja koulujen vuosikellon laadinnassa

c) Puhelimien käyttäminen koulupäivän aikana

- alakouluissa ei, yhteisen sopimisen jälkeen, käytetä älypuhelimia koulupäivän aikana
- yläkoulun henkilöstöllä on tahtotila siihen, ettei älypuhelimia käytetä koulupäivän aikana. Tältä osin valmistelutyö on kesken.

d) Keskeisen kyselyiden koonti ja niistä tehtävät toimenpide-ehdotukset
- keskeisten kyselyiden tulosten käsittelyyn (THL kouluterveyskysely ja seudullinen kysely, ennaltaehkäisevä päihdetyö) on hyvä laatia aikataulu ja rakenne jo kouluvuoden alussa. Vastuuhenkilönä on kyselyn organisoiva toimija, THL; hyvinvointikoordinaattori, seudullinen kysely; apulaisrehtori, Ennaltaehkäisevä päihdetyö; hyvinvointikoordinaattori
- lähtökohtaisesti tuloksia tulee käsitellä myös opetusryhmien / oppilaskuntien kesken, jotta kyselyn tuloksista saadaan täsmällisempää tietoa

e) Kiusaamiseen ja epäasialliseen käytökseen puuttuminen

- epäasialliseen käytökseen ja kiusaamiseen puuttuminen vaatii moniammatillista yhteistyötä. Moniammatillisessa yhteistyössä koulun tulee hyödyntää hyvinvointikoordinaattoria, opiskeluhoiltoa ja nuorisotoimea.
- jokaiseen kouluun on hyvä nimetä, oppilaiden ja opiskelijoiden toiveista, työntekijä kenelle voi ilmoittaa kiusaamisesta tai huolista.
- Wilmaan luodaan tukilomake, josta paremmin ilmenee, miten kiusaamiseen on puututtu ja miten sitä seurataan

Toimintakulttuurin muutos vaatii onnistuakseen pitkäjänteistä yhteistä eri palvelualueiden välistä suunnitelmallisuutta.

Tämän lisäksi lautakunta kokee lasten ja nuorten äänen kuulemisen tärkeänä osana valmistelutyötä.

Nuorisovaltuuston kokousten lautakunta-esittely -pykälä

- sivistysjohtaja ja koulujen rehtorit ovat valmiina tulemaan nuorisovaltuuston kokouksiin
- monet palvelualueen asioista vaativat eri palvelualueiden välistä yhteistyötä, joten ehdotuksena on, että nuorisovaltuusto harkitsee myös samanaikaista toteuttavaa keskustelua eri lautakuntien välillä
- kasvatusta- ja opetuslautakunta pyytää nuorisovaltuustolta ja lapsiparlamentilta lausuntoa vuosittain keskeisissä päätöksissä tulevissa asioissa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Henna Rautavuo-Hätönen ilmoitti olevansa jäävi ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Varajäsen Veera Varjola oli paikalla klo 18:38-18:54.